

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6CoE/166/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207158
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:7614207158.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, XXX XX V. V., vedenej pod sp. zn. EX 5588/14 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava, Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, na vymożenie pohľadávky oprávneného vo výške 1.503,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Er/2405/2014-20 zo dňa 08.10.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučného poriadku) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 12512/11 zo dňa 03.04.2012. Exekučný súd skúmal, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Konštatoval, že po oboznámení sa so všetkými prílohami zistil, že zo Zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinným, ani zo Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nevyplýva, že by oprávnený s povinným uzavrel osobitnú rozhodcovskú zmluvu, resp. že by v zmluve o úvere alebo vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bola obsiahnutá rozhodcovská doložka. V bode 14. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je len uvedená veta, že „Zmluvné strany sa dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmenky a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie“. Takáto dohoda, resp. rozhodcovská doložka, v ktorej nie sú uvedené základné náležitosti o rozhodcovskom súde, t.j. uvedenie jeho názvu a jeho sídla, ktorý by prípadne mal založenú právomoc na rozhodovanie sporov z uzatvorenej zmluvy o úvere, je neurčitou dohodou, a tým ju súd považuje za neplatne uzavretú. Vzhľadom na skutočnosť, že exekučný titul vydal orgán, ktorý nebol na jeho vydanie oprávnený, má exekučný titul nulitné účinky a je tzv. paaktom, na základe ktorého nie je možné uskutočniť exekúciu, preto súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom splnomocneného zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Domnieva sa, že súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti, ktorý mu vyplýva z Exekučného poriadku v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Formálne preskúmvavanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu a preskúmvaním materiálnej stránky súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad

s dobrými mravmi), súd však podľa názoru oprávneného nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Exekučný súd sa tak mal v rámci materiálneho prieskumu obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Oprávnený sa navyše domnieva, že postupom súdu a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený ďalej argumentoval tým, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. Oprávnený však uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z. z. formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. V danom prípade teda bol exekučný titul na základe dohody zmluvných strán vydaný oprávneným orgánom, a to Stálym rozhodcovským súdom v konaní upravenom zákonom č. 244/2002 Z. z. Pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 4 písm. r/ zák. č. 40/1964 Zb. oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, v danej veci preto konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník Okresného súdu Banská Bystrica. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa § 374 ods. 4/ O. s. p. s vyjadrením, že podanému odvolaniu nemieni vyhovieť.

Krajský súd, ako súd odvolací v dôsledku podaného odvolania preskúmal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1/ O. s. p. a postupom podľa § 214 ods. 2/ O. s. p. bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h, ods. 2/ O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 12512/11 zo dňa 03.04.2012. Základný právny rámec nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutého úveru dlžníkovi na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.01.2011.

V bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvorili nedeliteľnú súčasť zmluvy o úvere si oprávnený ako veriteľ a povinný ako dlžník upravili riešenie sporov tak, že zmluvné strany prejavili vôľu využiť mimosúdne inštitúty riešenia sporov vznikajúcich z tejto zmluvy o úvere, a to ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmeniek a zmenky. Zmluvné strany sa dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmenky a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Mediačná dohoda bola uzatvorená podľa zákona č. 420/2004 Z. z. tak, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia a dohody o vyplnení zmeniek a zmenky vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie môžu byť riešené Mediačným centrom registrovanom na Ministerstve spravodlivosti SR, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 3530/B.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že účastníci konania sa v zmysle rozhodcovskej zmluvy dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu.

V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku súd preskúmava exekučný titul ex officio. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmavania tohto exekučného

titulu je zisťovanie toho, či medzi zmluvnými stranami bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve (§ 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky teda pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmačnej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Podľa § 4 ods. 1/ zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len Zákon o rozhodcovskom konaní), rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2/ Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, 4) ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Exekučný súd napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na to, že v danom prípade rozhodcovská doložka (bod 14. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) nebola platne uzavretá, pretože v nej nie sú uvedené základné náležitosti o rozhodcovskom súde, t.j. uvedený jeho názov a jeho sídlo, ktorý by prípadne mal založenú právomoc na rozhodovanie sporov z uzatvorenej zmluvy o úvere, preto je neurčitou dohodou.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že dojednanie v článku 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nie je možné považovať za platné dojednanie rozhodcovskej doložky v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z., keďže účastníci v ňom len vyjadrili vôľu využitia mimosúdneho riešenia sporov a uviedli, že rozhodcovskému konaniu predchádza mediačné konanie, pričom rozhodcovská doložka nie je upravená ani v inom bode Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku však vyplýva, že rozhodcovský súd si svoju právomoc na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi založil na základe rozhodcovskej zmluvy, z čoho sa dá dôvodne predpokladať, že táto bola uzavretá na samostatnej listine, ktorá však nebola súdu prvého stupňa predložená a súd prvého stupňa oprávneného na jej predloženie ani nevyzval. Pre absenciu samotnej rozhodcovskej zmluvy potom súd prvého stupňa nemohol skutkový stav veci kvalifikovane zistiť, a teda nemohol konštatovať, že medzi účastníkmi nebola rozhodcovská zmluva platne uzavretá.

Nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa opätovne rozhodne o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa od oprávneného vyžiada rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej si rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc rozhodnúť spor medzi oprávneným a povinným vyplývajúci zo zmluvy o úvere zo dňa 13.01.2011. Následne súd prvého stupňa posúdi, či je rozhodcovská zmluva platne dohodnutá, a to nielen z hľadiska jej formy, ale aj obsahu, pričom bude zisťovať, či vzťah medzi účastníkmi nie je vzťahom spotrebiteľským. Ak súd dospeje k záveru, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, následne preskúma aj súlad dohodnutej rozhodcovskej zmluvy s právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.